



Ústav anglického jazyka a didaktiky

Veronika Raušová

Posudek vedoucí práce

“Hedging” in academic discourse: linguistic research articles

“Hedging” v odborných lingvistických studiích

Diplomová práce

Praha, září 2016

Diplomová práce Veroniky Raušové se zabývá tématem z oblasti pragmatiky a analýzy diskurzu. Autorka zkoumá prostředky zmírňující dopad promluvy (tzv. hedges) v žánru odborných lingvistických studií psaných v anglickém jazyce. Srovnává tak užívání „hedging“ v anglicky psaných studiích, jejichž autory jsou rodilí mluvčí na straně jedné a čeští lingvisté píšící anglicky na straně druhé. Jedná se o komparativní studii, jejímž cílem bylo zjistit, zda mezi těmito autory existují rozdíly v četnosti užívání a funkcích těchto prostředků.

Teoretická část práce nastiňuje širší východiska studie a celkově shrnuje současný stav výzkumu v dané oblasti. Nejprve srovnává český a anglofonní diskurz, charakterizuje klíčové pojmy v rámci „hedging“, dále představuje koncepty úzce související s „hedging“ - teorií zdvořilosti (podle Brownové a Levinsona) a modalitu. V závěru teoretické části prezentuje stávající typy klasifikace „hedges“ – nejdříve nabízí klasifikace „hedges“ podle formy, poté podle funkce (Salager-Meyer (1994), Hyland (1996), Malášková (2015)).

V rámci empirické části práce autorka pracovala se dvěma korpusy – celkem podrobila analýze závěry 23 lingvistických studií psaných rodilými mluvčími angličtiny a publikovaných v britských a amerických odborných lingvistických časopisech a 23 závěrů lingvistických studií psaných českými autory v angličtině a publikovaných v českých odborných časopisech. Pro analýzu si autorka zvolila záměrně pouze závěry studií, neboť na základě předchozího výzkumu lze právě v této části očekávat největší výskyt „hedges“. V rámci analýzy autorka identifikovala prostředky zmírňující dopad promluvy (hedges), tyto prostředky byly pak následně analyzovány a klasifikovány z hlediska jejich formy a funkce. Při formální analýze se autorka opírala o nejnovější klasifikaci „hedges“ podle Maláškové (2015) a studii Varttaly (2001) a klasifikovala jednotlivé výrazy podle slovních druhů. Zde se nabízí otázka, zda je klasifikace podle slovních druhů nejlepším řešením a zda by nebylo vhodnější klasifikovat výrazy podle syntaktické funkce (např. klasifikace podle Kena Hylanda; jde mi např. o velmi častou funkci disjunkt realizovanou různými formálními prostředky, kdy se mi zdá vhodnější popsat daný prostředek jako disjunkt než adverbium). Co se týče funkční analýzy, příklady jsou klasifikovány v souladu s Hylandem (1998) do tří skupin (content-, writer- a reader-oriented hedges). Tato klasifikace nepřipadá autorce při aplikaci na vlastní výzkum dostatečná, a proto navrhuje její modifikaci. Je třeba ocenit, že autorka si v rámci vlastního výzkumu počíná velmi důsledně a její analýza přináší řadu zajímavých zjištění. Poukazuje například na rozdíly v užívání zájmen. Oproti původním očekáváním používají angličtí rodilí mluvčí poměrně často „authorial we“, a čeští autoři své autorství v řadě případů nepotlačují, ale používají we/I. Mezi další zjištění patří fakt, že čeští autoři používají prostředky orientované na čtenáře daleko méně často než angličtí rodilí mluvčí, na což mají podle autorky vliv české konvence při psaní odborného textu.



Ústav anglického jazyka a didaktiky

Práce Veroniky Raušové bohužel trpí řadou nedostatků formálního charakteru, jejichž důvodem nejspíš byla časová tíseň při dopisování práce. Práce by si rozhodně zasloužila závěrečnou jazykovou redakci textu. Některé z formálních a jazykových pochybení jsou zjevné na první pohled, například:

- zásadní chyby v obsahu: nejsou zde vůbec uvedeny příslušné podkapitoly, na které je členěn vlastní text práce. V obsahu jsou uvedeny pouze kapitoly do třetí úrovně (např. 2.4.1), přitom dělení kapitol v textu práce je mnohem podrobnější (např. 2.4.1.3.5). Obsah je tak neúplný. Kap. 2.3.1 je v obsahu uvedena dvakrát (místo 2.3.2), na str. 34 – chybné číslování kapitoly: 2.5.2.2 (místo 2.4.2.2)
- v bibliografii není formálně odlišeno, zda se jedná o monografie nebo články ve sbornících (názvy monografií by měly být kurzívou)
- neobvyklé je průběžné číslování příkladů pomocí tučného **Example 1**, příklady bývají uváděny pouze v závorkách např. (1); tučně bych naopak doporučila uvádět názvy všech podkapitol
- chybějící uvozovky označující konec citace (na str. 12), neformální obraty (např. na str. 17 *when it comes to*)
- pro větší přehlednost by mělo být resumé (i závěr) členěno do odstavců
- opakované chybné užití předložky *on*: *sth will be shown on* (místo *by*), např. str. 68, *sth is observable on* (str. 77); chyby v interpunkci (str. 77 – chybí středník před *however*, str. 92 – *I propose, that...*)

Dotazy k obhajobě:

- Mohla byste blíže vysvětlit, z jakého důvodu řadíte *show* mezi „activity verbs“, zatímco *imply* a *indicate* mezi „non-factive tentative verbs“ (str. 55-58). *Indicate* v př. 67 (*The findings indicate...*) bych považovala spíše za „activity verb“ – vzhledem k definici „activity verbs“ Maláškové, viz. str. 58 – activity verbs „describe or refer to the research activity or its outcomes“.
- Zařazení některých výrazů mezi prostředky „hedgingu“ se mi jeví jako sporné, týká se to např. adverbia *similarly* (str. 68), adjektiv *expected*, *preferable*, *theoretical* (ta jsou v textu klasifikována jako „adjectives of probability“), většiny kvantifikátorů (*many*, *majority of*, *several...*) a výrazů zařazených pod „other adverbs“ (nejsou výrazy jako *at the moment* prostá adverbialní určení času?). Mohla byste vysvětlit, proč tyto výrazy hodnotíte jako „hedges“?
- Zajímalo by mě, jestli jste se při psaní diplomové práce setkala s nějakým adekvátním překladem slova „hedge“?

Závěr:

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako zdařilou, která jednoznačně splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Jako vedoucí práce bych ráda zdůraznila samostatnost Veroniky Raušové, jak při zadání projektu, shromažďování materiálu, tak při samostatné analýze. Přes výše zmíněné připomínky formálního charakteru autorka prokázala schopnost provádět samostatný výzkum a poradit si s náročným tématem, jak po teoretické, tak praktické stránce. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím jako *velmi dobrou*.

PhDr. Gabriela Brůhová, Ph.D.

V Praze 31.8.2016

